

Vraag:

Wat wordt bedoeld met Hebr 8:13 waar staat dat het nieuwe verbond het eerste voor verouderd verklaard heeft? Welk verbond wordt met het eerste verbond bedoeld. Het verbond van de Sinai? Betekent dat dan ook dat alle 'wetten' voor verouderd worden verklaard? En de sabbat, die het teken is van het verbond van de Sinai? Houdt dat dan ook op? Of betekent het dat dat voor christenen uit de volken niet van toepassing is? Welke betekenis hebben de bepalingen van de Sinai voor ons als christenen uit de volken? Wij worden toch geënt op de olijfboom Israël?

Antwoord:

Binnen het Nederlandse taalgebruik is het "Oude Verbond" niet hetzelfde als het "Oude Testament" evenals het "Nieuwe Verbond" niet hetzelfde is als het "Nieuwe Testament". Het is inmiddels ingeburgerd, dat met de term "Oude Testament" de hele verzameling boeken van Genesis tot en met Maleachi bedoeld is, en onder de term "Nieuwe Testament" verstaat men doorgaans de hele verzameling boeken en brieven van Matthéüs tot en met Openbaring. Het verschil tussen het Oude Verbond, dat op het punt stond om te verdwijnen en het Nieuwe Verbond, waar Sha'ul het in de door u geciteerde tekst uit de Hebreeënbrief over heeft, wordt echter duidelijk als u Exodus 24:8 met Lucas 21:20 vergelijkt. In Exodus 24:8 lezen wij: "Toen nam Moshe [Mozes] het bloed en spregde het op het volk en hij zeide: Zie, het bloed van het Verbond dat de Eeuwige met u sluit, op grond van al deze woorden." - In Lucas 21:20 zegt Yeshua [Jezus]: "Deze beker is het Nieuwe Verbond in Mijn bloed, die voor u vergoten wordt." - U ziet het: het verschil is niet het afschaffen van de wet waarvan G'd gezegd heeft dat het een altoosdurende inzetting is, maar het verschil is het bloed! Daar gaat het om! Het bloed van Yeshua tegenover het bloed van de offerdieren! Door die offeranden werden de zonden slechts in gedachtenis gebracht, maar het is onmogelijk, dat het bloed van stieren of bokken zonden zou wegnemen (Hebreeën 10:3-4). Daarom zijn wij krachtens Zijn wil eens voor altijd geheiligd door het offer van het lichaam van Yeshua haMashiach. Want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt, die geheiligd worden (Hebreeën 10:10 en 14). Men denkt vaak ten onrechte dat met de term "Oude Verbond" in Hebreeën 8:13 het hele Oude Testament bedoeld zou zijn, dus inclusief de Tora, maar lees daarom Exodus 24:7 nog eens. Daar staat: "Hij nam het boek des verbonds en las het voor de oren van het volk..." - Het boek des verbonds, enkelvoud dus. De Tora [wet] omvat echter de vijf boeken van Moshe [Mozes], meervoud dus. Moshe deed deze uitspraak in het boek Exodus, dat het tweede bijbelboek is, dat op dat moment nog niet geschreven was. Als Moshe het woord "boek" in enkelvoud gebruikte, dan had hij het logischerwijs over het eerste bijbelboek Bereshit [Genesis], en dat is niet de complete Tora en mag derhalve ook niet als zodanig in verband worden gebracht met Hebreeën 8:13. Daar heeft Sha'ul het echt alleen maar over het verdwijnen van de tempeldienst met alle dierenoffers, wat ook uit het hele hoofdstuk blijkt met de verwijzing naar het hogepriesterschap van Yeshua. De Tora blijft echter van kracht omdat zij ons G'ds wil bekend maakt, want hoe zouden wij buiten de wet om moeten weten wat mag en wat niet mag? Zonde is immers als men de wil van G'd niet doet, dus als men aan G'd ongehoorzaam is. Maar hoe kunnen wij gehoorzamen als wij G'ds wil niet kennen? De bijbel spreekt over een oordeel van Gods volk, Handelingen 10:42. Hoe wil God ons oordelen zonder wet? Dus moeten wij goed beseffen: Wie denkt vrij te zijn van de Wet is wetteloos en wetteloosheid is zonde, want in 1 Joh 3:4 lezen wij: "De zonde is wetteloosheid". Yeshua is niet gekomen om de wet en de profeten te ontbinden, maar te vervullen, dat wil zeggen: te voltooien, om er de volle betekenis aan te geven (Mt 5:17-19)! En Hij was het ook die gezegd heeft dat alléén degenen die de wil van Zijn Vader doen (niet slechts weten!) het Koninkrijk der hemelen mogen binnengaan, en de wil van Zijn Vader heeft Hij aan ons bekend gemaakt via Zijn wet en Zijn geboden! De woorden van Sha'ul uit de Hebreeënbrief kunnen en mogen nooit en te nimmer in tegenspraak zijn met de woorden van zijn Heer en Heiland Yeshua! En dat is ook zeker niet het geval. De brief is aan de Hebreeën gericht, dus aan zijn eigen volk, de messiasbelijdende Joden en niet aan de gelovigen uit de volken. Laten wij die tekst daarom met Joodse ogen lezen en niet met Griekse! Sha'ul schrijft: "Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. En wat verouderd en verjaart, is niet ver van verdwijning." Dus nogmaals: Sha'ul had het hier niet over de Tora [wet] maar over het Oude Verbond dat gebaseerd is op het bloed van dieren terwijl het Nieuwe Verbond gebaseerd is op het bloed van Yeshua. Niet de Wet was verouderd en stond op het punt om te verdwijnen, maar de tempeldienst van het Oude Verbond met al zijn dierenoffers. Door Zijn offer aan het kruis heeft Yeshua zowel de plaats ingenomen van het paaslam op de Sederavond van

Pesach alsook van de zondebok op Yom Kipur. Toen Sha'ul zijn brief schreef was de tempeldienst nog in volle gang, maar was niet ver van verdwijning, want slechts korte tijd later werd de tempel verwoest door de Romeinen. Maar de Tora, G'ds heilige Wet, bleef! Ook Handelingen 15 levert geen enkel bewijs voor de bewering dat de gelovigen onder de heidenen zich niet aan G'ds wet zouden hoeven te houden. Integendeel! In Handelingen 15 kwam een soort Messiasbelijdend Sanhedrin bijeen om vast te stellen onder welke voorwaarden nietjoodse gelovigen uit de volken geaccepteerd zouden worden in de (toen nog volledig Joodse) Gemeente. Zij hoefden niet besneden te worden, daarover is ook Sha'ul heel duidelijk in Galaten 5:2-4, waar u ook vragen over had. Zij hoefden ook geen Joden te worden, wat onder het Oude Verbond nog wel vereist werd. Maar er werd wel besloten dat deze niet-joodse christenen een viertal gedragsregels in acht moesten nemen, die enerzijds het onderscheid met de ongelovige heidenen duidelijk moesten maken, waarvan zij afstand namen (afgoderij en hoererij) en anderzijds aansluiten bij de voor Joden uiterst belangrijke voedselwetten (het verstikte en bloed). Er werd dus besloten dat zij aanvankelijk maar vier halachot zouden moeten naleven en de rest leren ze vanzelf wel als ze elke Shabat naar de samenkomst gaan, want in vers 21 van Handelingen 15 lezen wij: "Immers Mozes (dat zijn de vijf boeken van Mozes, dus de Tora!!!) heeft van oudsher in iedere stad, die hem prediken, daar hij elke Shabat in de synagogen wordt voorgelezen". Maar we moeten beslist niet denken dat de enige vereiste die het Nieuwe Verbond aan de gelovigen uit de volken stelt het gehoorzamen van de genoemde vier geboden is, want er zijn honderden geboden uit de Tora ook in het Nieuwe Testament die zowel voor de Joden alsook voor de niet-Joden bedoeld zijn. Ik ben al een tijdje bezig om al deze geboden in een speciale database naast elkaar te plaatsen. De Tora blijft dus ook onder het Nieuwe Verbond van kracht voor alle gelovigen! In Zechar'ya [Zacharia] 8:23 lezen wij als profetie voor de eindtijd: "Zo zegt Adonai Tz'vaot [de Here der heerscharen]: In die dagen zullen tien mannen uit volken van allerlei taal vastgrijpen, ja vastgrijpen de slip [Kanaf in het Hebreeuws, dus : hoek van de Talit] van een Judeese man, en zeggen: wij willen met u gaan, want wij hebben gehoord, dat G'd met u is". In de Statenvertaling staat het zo: "Alzo zegt de HEERE der heerscharen: Het zal in die dagen geschieden, dat tien mannen, uit allerlei tongen der heidenen, grijpen zullen, ja, de slip grijpen zullen van een Joodse man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, want wij hebben gehoord, dat G'd met ulieden is." Ik vind dit om diverse redenen een hele prachtige, maar vooral ook bemoedigende tekst. Hier is er sprake van het vastgrijpen, ja als het ware zich vastklampen aan de Tzitzit, die ons aan G'ds geboden herinneren, die Hij nooit heeft afgeschaft! Maar hier zijn het juist gelovigen uit de volken, niet-joden dus, die de Tzitzit en daarmee ook de Tora vast grijpen omdat zij "in die dagen" eindelijk tot de erkenning zullen zijn gekomen, dat zij helemaal niet "vrij zijn van de wet" zoals zij altijd hebben verondersteld, maar dat G'ds heilige wet, de Tora, haar geldigheid nooit heeft verloren. Integendeel! Het maakt voor Hem juist niets uit of je besneden bent of niet, dus of je een Jood bent of een Griek. Elke gelovige moet Zijn geboden houden zoals reeds Sha'ul [Paulus] geschreven heeft in zijn eerste brief aan de Korintiërs: "Is iemand als besneden geroepen, hij late zich niet verhelpen en is iemand als onbesneden geroepen, hij late zich niet besnijden, want besneden zijn betekent niets en onbesneden zijn betekent niets, maar wél het houden van G'ds geboden!" (1 Korintiërs 7:18-19). Hier valt dus de valse leerstelling dat de christenen vrij zijn van de wet en dat de wet alleen maar voor de Joden zou zijn als een kaartenhuis in elkaar, want in Yeshua staan wij allen op gelijke voet met elkaar zoals Paulus ook in Galaten 3:28 en Romeinen 10:12 heeft geschreven: "Hierbij is er geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk of vrouwelijk: gij allen zijt immers één in de Mashiach Yeshua!" – "Want er is geen onderscheid tussen Jood en Griek!" Een heiden hoeft dus geen Jood te worden om tot de Gemeente des Heren te mogen behoren, maar de Eeuwige verwacht wel van hem, dat hij zich net als de Jood zal houden aan Zijn geboden. Niet om daarmee de behoudenis te verdienen, maar uit pure dankbaarheid dat hij juist onverdiend zijn behoudenis heeft mogen ontvangen door G'ds onmetelijke liefde voor Zijn kinderen! Als Paulus dus schrijft dat er in de gemeente geen onderscheid is tussen Jood en Griek, dan ligt dit geheel in de lijn met de instructie die de Eeuwige reeds aan Moshe [Mozes] heeft gegeven: "Wat de gemeente betreft, éénzelfde inzetting zal gelden zowel voor u (Israël) als voor de vreemdeling die bij u vertoeft; een altoosdurende inzetting (volgens het woordenboek betekent "altoosdurend" altijd, eeuwig, zonder einde!!!) zal het zijn voor uw geslachten: gij (Israël) en de vreemdeling zullen voor de HERE gelijk zijn. Eenzelfde wet en eenzelfde voorschrift zal gelden zowel voor u (Israël) als voor de vreemdeling die bij u vertoeft" (Bamidbar [Numeri] 15:14-16). Dit laatste wordt iets verderop, nl. in vers 29-31, nog een keer herhaald: "Eenzelfde wet zal voor u gelden, voor de

onder de Israëlieten geboren en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft". Maar ook in andere Toraboeken heeft G'd dit aan Moshe [Mozes] opgedragen. Zo lezen wij in Shemot [Exodus] 12:49 aldus: "Eenzelfde wet zal gelden voor de geboren Israëliet en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft". Maar ook in Vayiq'ra [Leviticus] 24:22 zegt de Almachtige nadrukkelijk dat Hij daarin geen onderscheid maakt: "Enerlei recht zult gij hebben; de vreemdeling zij gelijk de geboren Israëliet, want Ik ben de Eeuwige, uw G'd". En wie zijn de vreemdelingen, waarvan de Eeuwige zegt dat zij in het midden van Zijn volk Israël vertoeven? Juist! De gelovigen uit de volken, waarvan in B'rit haChadasha gezegd wordt, dat zij nu geen vreemdelingen en bijwoners meer zijn, maar medeburgers en mede-erfgenamen der heiligen en huisgenoten G'ds! G'd maakt geen onderscheid tussen Jood en Griek! G'd zou niet de rechtvaardige G'd zijn die wij kennen, als Hij slechts van de Joodse gelovigen gehoorzaamheid aan Zijn wet zou vragen en tegen de niet-Joodse gelovigen zou zeggen dat ze vrij zijn van de wet. Dat zou erop neerkomen dat hier sprake zou zijn van het Nederlandse gezegde: "Voor de één van de lasten en voor de ander de lusten!" Maar zo is onze G'd niet! Hij is rechtvaardig en trekt één lijn: wat de één niet mag, mag de ander ook niet en wat Hij van de één verwacht, verwacht Hij ook van de ander! - We gaan terug naar Zacharia 8:23, waarin wij hebben gelezen dat 10 mannen uit volken van allerlei taal de Tzitzit van de Joodse man zullen vastgrijpen. Het nadrukkelijk noemen van de 10 mannen geeft aan dat het hierbij om een Minyan gaat, een halachisch voorschrift voor het minimum aantal mannen om een gemeente te kunnen vormen. De 10 mannen uit de volken van allerlei talen vertegenwoordigen hier dus de niet-joodse Gemeente, die te dien dage zal inzien dat zij terug moet keren naar de Edele Olijfbom Israël, waarvan zij zich in de loop van de kerkgeschiedenis zelf heeft losgesneden en dat de messiasbelijdende Joden nodig heeft om G'ds heilsplan beter te leren begrijpen, want reeds Yeshua zelf heeft gezegd: "Gij aanbidt wat gij niet weet, wij aanbidden wat wij weten, want het heil is uit de Joden!" (Yochanan [Johannes] 4:22). Deze tekst geeft hoop en is een geweldige bemoediging voor ons messiaanse gelovigen. Nu ervaren wij nog veel verzet en afwijzing binnen de kerken, maar eens zal een tijd komen dat er een ware éénheid zal komen tussen Jood en Griek: één kudde met één Herder!!! Yeshua heeft de Tora waaraan de Tzitzit ons herinneren, dus niet afgeschaft, maar Hij heeft een einde gemaakt aan het blindelings bevolgen van de Tora omwille van de Tora, dus het wetticisme. Yeshua leert ons, dat de Tora er is voor ons eigen bestwil, als gebruiksaanwijzing voor een leefbare maatschappij, die gebaseerd is op een persoonlijke relatie met G'd, de Almachtige, en waarin rekening wordt gehouden met de medemens. Yeshua is dus niet gekomen om de Tora buiten werking te stellen, maar om ons te leren om er bewust mee om te gaan. Daarom heeft Hij alle geboden van de wet in twee samengevat: "Gij zult de Eeuwige, uw G'd, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse Tora en de profeten" (Matityahu [Mattheüs] 22:37-40). In Romeinen 3:31 wordt radicaal afgerekend met het misverstand dat wij vrij zouden zijn van de wet en bovendien duidelijk gemaakt, dat de Tora zowel voor de Joden alsook voor de heidenen van toepassing is en blijft: "Of is G'd alleen de G'd der Joden? Niet ook der heidenen? Zeker, ook der heidenen. Indien er namelijk één G'd is, die de besnedenen (Joden) rechtvaardigen zal uit het geloof en de onbesnedenen (gelovigen uit de volken) door het geloof. Stellen wij dan door het geloof de wet buiten werking? Volstrekt niet; veeler bevestigen wij de wet!" - Wat hij daarmee bedoelt legt Sha'ul in Romeinen 7:9-12 (aan de niet-Joodse Romeinen!!!) nog eens uit: "Wat zullen wij dan zeggen? Is de wet zonde? Volstrekt niet! Ja, ik zou de zonde niet hebben leren kennen, tenzij door de wet; immers, ook van de begeerlijkheid zou ik niet geweten hebben, indien de wet niet zeide: gij zult niet begeren. Maar uitgaande van het gebod, wekte de zonde in mij allerlei begeerlijkheid op; want zonder wet is de zonde dood. Ik heb eertijds geleefd zonder wet; toen echter het gebod kwam, begon de zonde te leven, maar ik begon te sterven, en het gebod dat ten leven moest leiden, bleek voor mij juist ten dode te zijn; want de zonde heeft uitgaande van het gebod, mij misleid en door middel daarvan gedood. Zo is dan de wet heilig, en ook het gebod is heilig en rechtvaardig en goed." - Natuurlijk zijn wij vrijgekocht door het bloed van Yeshua en gelukkig hoeven we onze behoudenis niet door goede werken en het houden van allerlei wetten en regels zelf verdienen. Sterker nog: we zouden het niet eens kunnen! Juist daarom is G'd ons daarin tegemoet gekomen en heeft Zijn Zoon op aarde gestuurd om dat te doen wat voor ons onmogelijk is! Door Zijn offer aan het kruis heeft Hij ons waarlijk vrijgemaakt. Maar onze vrijheid in Yeshua wil nog niet zeggen dat wij G'ds Geboden nu maar rustig opzij kunnen schuiven en kunnen doen en laten wat wij willen! Vrijheid, blijheid? Volstrekt niet! Alle tien

Geboden zijn (inclusief het Shabatgebod) ook voor ons nog steeds van toepassing! Wat G'd toen opgedragen heeft zal Hij nu niet afkeuren en wat Hij toen verboden heeft, zal Hij nu niet goedkeuren: "Gij zult geen vreemde goden aanbidden, gij zult niet stelen, gij zult niet echtbreken" enz. heeft Yeshua nooit afgeschaft! En evenmin de Shabat, de Bijbelse feestdagen (op de juiste datum!!!) en de Kashrut [spijswetten]. De mensen zijn veranderlijk, maar G'd niet! Hij blijft altijd dezelfde en spreekt zichzelf niet tegen! Het is waar: wij staan niet meer onder de wet, maar wij staan ook niet boven de wet! Wie denkt vrij te zijn van de wet is in feite wetteloos! En dat kan nooit G'ds bedoeling zijn. Wij hoeven en mogen beslist niet wettisch gaan leven want wij leven wel onder de genade, begrijp me goed, maar in al Zijn liefde verwacht onze hemelse Vader nog steeds gehoorzaamheid van Zijn kinderen, zoals elke vader dat doet! Niet uit vrees maar uit liefde! Yeshua heeft het zelf overduidelijk gezegd: "Wanneer gij Mij liefhebt, zult gij Mijn geboden bewaren" (Yochanan [Johannes] 14:15). "Wie Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en wie Mij liefheeft, zal geliefd worden door Mijn Vader en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren." (Yochanan [Johannes] 14:21). G'd wil niet dat wij krampachtig met de wet omgaan en wettisch gaan leven zoals ultra-orthodoxe Joden of sommige sekten dat doen. Hij wil gewoon, dat wij ons aan Zijn regels houden, niet meer en niet minder. Hij heeft door het Nieuwe Verbond de wet niet opgeheven en ongeldig verklaard, maar juist in ons binnenste gelegd: "Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik met het huis van Israël en het huis van Juda een Nieuw Verbond sluiten zal. Niet zoals het Verbond, dat Ik met hun vaderen gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord des Heren. Maar dit is het Verbond, dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord des Heren: Ik zal Mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een G'd zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn." (Yirm'yahu [Jeremia] 31:31-33). Ziet u nu het verschil? In de kerken wordt geleerd dat wij vrij zijn van de wet en dat wij al die dingen niet meer hoeven te doen, maar in G'd zelf zegt: Ik zal Mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven. G'd heeft de wet door het offer van Yeshua niet laten vervallen, maar door Ruach haQodesh [de Heilige Geest] in ons hart gelegd. Aan ons de keuze: aan de ene zijde hebben wij het volmaakte Woord van G'd, dat ons o.a. de rust op de zevende dag, de Shabat, en de Feestdagen des Heren leert en aan de andere zijde de kerkelijke traditie, die de zondag, de eerste dag der week als rustdag vordert en de christelijke met het heidendom vermengde feestdagen viert. Laten wij dus altijd in het achterhoofd houden, dat wij G'd meer moeten gehoorzamen dan de mensen (Handelingen 5:29) en: "Kiest dan heden wien gij dienen zult..." (Yehoshua [Jozua] 24:15).

Met vriendelijke groet,
Werner Stauder